

**Philippi Ecclesiæ Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiæ Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philip *<Eichstätt, Bischof>*

Ingolstadii, 1617

XV. Heribertus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](#)

ultra biennium tenuerit, sequitur Henricianum hoc diploma datum esse anno Domini M. XX. aut se-
quenti.

XV. Heribertus.

*Hunc Heribert, flentem qui nullum spexit egentem.
Episcopatum tenuit annos X XII. Eundem ad Cæli-
tes migrans reliquit anno salutis M. XLII. IX. Kal.
Augusti. Bruschianus Catalogus unum duntaxat &
viginti annos sedi eius tribuit. Alia quædam in Ponti-
ficali annotatio tantum annos XX. Et certè ab anno
M. XXII. quo Heribertus electus est, vsq; ad annum
M. XLII. non nisi X. anni computantur.*

*Sub hoc Heriberto Reliquæ S. Walpurgis ad sum-
mum altare Templi Walpurgini, vbi etiam hodie cu-
bant, translatæ sunt: etsi Philippus, scriptor Walpur-
gicæ vitæ, primam translationem S. Walpurgæ Hei-
denheimio Eychstadium perperam Heriberto, ad-
scribit, cum sub Ottario sexto Eychstettensium Prä-
fule contigerit, multis annis ante Heribertum, ut su-
pra vidimus.*

*Sed non abs re erit, gesta Heriberti repetere ex
Anonymo Haserietano, cuius licet oratio incondi-
tasit, restamen cognitu dignas nobis exponit. Nam
de Comite Lechsmundio, vnde accuratam narratio-
nem accepissimus, nisi iste suppeditasset? Ica ergo ille
nominis expers Auctor. Heribertus nobilis genere, nobi-
lior moribus, vir eleganter literatus, Sancti illius H. Coloni-
ensis Archiepiscopi cognatus, & equiuocus, diuina fauente
gratia, factus est Episcopus. Hic Heriboli nutritus, edocet
egregia dictandi dulcedine in tantum enituit, ut tunc tem-
poris hac in arte nulli secundus fuerit. Hic Spiritu sancto affla-*

* Heriberti.

tus

rus, sex hymnos pulcherrimos composuit. Vnum de S. Cruce.
Salve Crux sancta. Alterum de S. VVillibaldo. Mare, fons,
ostium. Tertium de S. VValpurga. Ave flos virginum.
Quartum de S. Stephani Inuentione. Deus Deorum Do-
mine. Quintum de S. Laurentio. Conscendat vsque side-
ra. Sextum de omnibus Sanetis. Omnes superni Ordines.
De S. Maria verò fecit quinque intimas orationes; quarum
omnium commune initium est. Ave Maria gratia plena.
Fecit etiam duas has initiatas modulationes. Aduertite
omnes populi. Et: Peccatores peccatrices quondam.
Hic LXX. canonicos Eystettenfis congregationis inuenit; sed
ejectis una die XX. fratribus ad L redegit; Quos tamen om-
nes parochiis datis satis deuotos habuit.

Post varia de Heriberti studio noua ædificia ex-
struendi & antiqua destruendi, hęc subiungit Author.
Igitur noster ille, dirutis antiquis & inueteratis veterum E-
piscoporum ædificiis, noua subrexit, eaq; in australimonaste-
rii latere, ubi prius claustrum nostrum erat, apposuit. Hodier-
nam S. Blasij capellam per antiquæ illi S. Bertrudis substituit,
quam postea Victor Papamirificis, & quodammodo viniſ pi-
cturis adornauit. Claustrum verò nostrum à Monasterio, ut
nosti, penè alienauit; quod tamen non sine causa fecit. Volebat
quippe ipsum templum ex parte transferre, ita ut pars mona-
sterij, qua nunc Orientalis est, Occidentalis fieret, sic q; mona-
sterium in editiori urbis loco consisteret. Cuius nouæ fabricæ
parietes decem pedum mensura vidimus aliores. Quod qui-
dem monasterium si perfectum esset, tunc utiq; claustrum in
meridiano eius latere, prout deberet, consisteret. Quod quia
S. VVillibaldo non placuit, & opera & impensa periiit. Mona-
sterium in monte veteris urbis, ut est hodie, primus adifica-
uit, & monachicam vitam, qua nunc, proh dolor, defecit lau-
dabiliter ibi instituit. Distinctius Bruschius, Monaste-
rium

rium condidit eo ipso in mōte, in quo nunc Episcopale S.VVil.
libaldi castrum situm est; quod postea iterum concidit, solo
S.Petri facello permanēte. Reuertamur ad Anonymum.
Capellam S. Bartholomai in eodem monte hac de caussa fecit.
Cum quidam hypocrita in vestimentis ouium conspectus, in-
trinsecus autem lupus rapaciissimus, brachium S.VV Alpurge,
& calicem illum aureum, de quo supra diximus, furtim surri-
puisset, & in monte iam dicto in quodam lapide concauo ab-
scondisset, nullo modo inde auferre, neque ipse quo quam po-
tuit abire. Quod maximum sacrilegium, quia in die S.Bar-
tholomai Dei gratia est reuelatum, deuotissimus Episcopus
eidem Apostolo Capellam ibi fieri iussit, & postea in festo eius
solenniter dedicauit.

Capellam S. Martini prius paruam, per cognatum no-
strum Dominum VVoffonem tunc Camerarium postea Mer-
seburgensem Episcopum, ampliari, & ut hodie est, meliorari
fecit. Idem Camerarius veterem illam, & sanctissimam san-
cta Mariae Capellam, in qua supra diximus sanctissimum VVi-
libaldum a S. Bonifacio in Presbyterij gradum promotum,
deiecit, & hodie eam fecit maiorem quidem quantitate, sed
longè imparem sanctitate. Item Monasterium S.VV Alpurge
per dominum Leodegarium innouauit, & monachas, cum
prius essent canonice, ibidem instituit. Hic est sanctæ memo-
ria Leodegarius ille, qui cūm esset genere & moribus diuitiis-
que præpotens Comes, terrenum honorem pro Christi amore
dereliquit, & deposito gladio, attonsaq[ue] barba, canonicus san-
cti VVilibaldi factus est: qui & ipse, cūm esset Regis filius, Re-
gnum mundi & omnem ornatum seculi pro Christo contem-
psit, & terreni Imperij abdicatione, cœlestis regni consortium
felici commercio taxauit. Quem imitatus & iste Dei famu-
lus, hereditarias, quas habuit possessiones, S.VV Alpurge scili-
cet ea conditione contradidit, ut & congregationis numerus

ange-

augeretur, & Monachica Sanctimonialium vita ibidem in-
sttueretur. Quod & factum est.

In hoc autem Dei Electo specialiter hoc notandum imo
venerandum est: quod cum esset tempore conuersonis satis
prouecte etatis, in accipiendo tamen ordinibus tanto & discre-
tionis extitit, ut non nisi unum una vice accipere, & in eo
aliquando obedienter vellet ministrare. Eo promotionis te-
nore ad presbyteri dignitatem peruenit, & XL. prope annis
in eodem ordine Deo deuotissime seruens, quinquennio ante
obitum, instar veteris Tobiae, oculis captus est. Sed & B. Iob
exemplo, caro eius partim computruit. Quas tentationes ita
patienter, itaque hilariter pertulit, ut suspirante nullus, ex-
ceptis secretissimorum arbitris, omnino senserit. De hoc ve-
nerabili sacerdote gloriissimus Imperator * Henricus pater * Henricus III.
istius aequè gloriofi, ad Dominum nostrum Gebhardum Episcopum ita cognomento Ni-
scopum ita solitus est iocari, ut irriteret Eystettenses, Comitis ger, pater Henricus
cuius. Missam se audisse, aut audituros esse simpliciter dicentes.

Cum autem tempus remunerationis sua appropinquaret,
ipse qd ad S. Magnum inter Alpes sepulturam suam praordi-
natam haberet, & in ipso itinere apud Monasterium suum
Gemphingen, quod ipse instituit, defunctus esset, corpus eius
ab ipsis inhiantium fauibus creptum, & Eichstat honorifice
deportatum, in medio S. V Valpurge, quod ipse construxit, mo-
nasterio, in ipso depositionis eiusdem sacratissima Virginis die,
officiosissime sepultum est. Cuius anima exente, ut presbyte-
rum sibi assidentem audiui veraciter dicere, flamma instar
candela, de ore eius exiuit, tantus qd horror cunctos qui ade-
rant, inuasit, ut omnibus se substrahentibus, vix ipse perdu-
rauerit. Cuius vitam, conuersionem, & obitum breuiter elor-
quitur hoc epitaphium..

En Leodegari redditis terra sua matri,
Cælis inde datam reddideras animam.

CATALOGVS

Presbyter ex Comite pro Christi factus amore,
Tunc tua VVAlpurga tradideras, mode te.
Ultima præsentis vita, sed primæ perennis
Nona Kalendarum Lux tibi Martis erat.
Oramus pro te, tu pro nobis pater alme,
Ut te cum pace possideamus, Amen.

* Eversbertum.

His compendiosius, quam rei dignitas postularet explicatis, ad Episcopum * redeo, & multis compendijs caussa prætermis, de nonissimis eius pauca subiiciam. Ex quo Cathedram Episcopalem suscepere at, modis omnibus solum agebat, totusque in hoc erat, ut Episcopatum suum Babbergensi cambio nimis deprauatum melioraret, & memorabile aliquid S. VVillibaldo acquireret. Huius rei gratia multas expeditiones admodum difficiles peregit, & dum efficeret, quod voluit, nec sibi metipsi, nec suis pepercit. Ad ultimum viclus

* Norimbergen. Imperator deuotissima seruitute eius, * Nuenburgensem
sem
in fortis Abbatia. * Eystettensi Episcopatu attribuere destinauit, eascilibet le-

ge, ut corpore S. VVillibaldi illuc translato, Episcopalis sedes in eodem constitueretur loco. Quod quia sanctissimo patrono nostro hunc locum specialiter amanti non placuit, ad effectum nequaquam peruenire potuit. Sed & Nuenbergenses Sanctionales propitiatrixi sua S. Mariae constantissimis precibus usque adeo incubuere, donec effectum petitionis obtinueret. Nam dum Episcopus eandem Abbatiam iam se in manibus habere putaret, & huius rei gratia ad Curiam latissimus veniret, repente Regis animus immutatur & tam diutina præsulis expectationi penitus renunciatur. Quo ille audit o graverter animo consternatus, in tantum ægrè tulit, ut & lachrymas non contineret, & palam S. VVillibaldum rogaret, ne unquam viuus Eistat rediret. Quod & pro dolor factum est, nam in redeundo ægritudinem incidit, & antequam Eistat perueniret, inter vias defunctus à Fisingense Episcopo Egilberto

berto illo mirabili, quem in vita plurimum coluit, accuratissime sepultus est. In tātum verò fratres de obitu tam benignissimi patris doluisse feruntur, ut ad tumulum eius per vices usque ad tricesimum diem per noctanter vigilarent, & nimio amore persuasi pro sancto eum fermè haberent. Cuius sepulcro tale appositorum est Epitaphium ab egregio illo versificatore Willerammo Abate, consanguineo scilicet suo compositum.

Ecce Deisernus Praefulaceo hic Heribertus.

Et reliq.

Hæc Anonymus. Cùm quibus non satis consentiant, quæ Hundius in Metropoli ex Bruschio tradit, nempe Engelbertum, Episcopum Frisingensem, mortuum esse anno Redemptoris M. XXXIX, si hoc ita est, quomodo post triennium, id est, anno M. XLII. Heribertus Frisingæ mortem obiit, iusta funebria Engelberto seu Egilberto persoluentre? Minus adhuc cum vero concinit, quod scribit Andreas Ratisbonensis in Chronico, Heribertum, Episcopum Eystettensem, consecrassæ Ecclesiam inferioris Althahæ cum Episcopis Passauensi & Parentino. nam cùm, vt ipse met Andreas scribit, Ecclesia ista flammis perierit anno Redemptoris M. III. quarto Nonas Martij, & quinto post incendium, hoc est, anno M. VIII. reparata & dedicata fuerit; fieri non potuit, vt Heribertus dedicationi interesset; cùm Episcopalem Insulam anno demum M. XXII. obtinuerit.

XVI. Gozimannus seu Gotsmannus².

Gozmannus paucis præsul fuit inde diebus.

Lambertus Schaffuaburgensis in Chronico, Anno M. XLII. Heribertus Aichstatterensis Episcopus obiit, cui fra-

Kk 2 ter